

Emlékeztető a Ramsari Egyezmény Magyar Nemzeti Bizottság 2009. október 20-i üléséről

Helyszín: Tihany, MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézet

Dévai György (DGy) elnök üdvözölte a megjelenteket, majd Bíró Péter (BP), mint házigazda rövid ismertetőt tartott a Kutatóintézet munkájáról, rendezvényeiről, nemzetközi kapcsolatairól és legfrissebb kiadványairól.

A **Vadonleső** programról Váczi Olivér tartott összefoglalót. A Bizottság javaslatokat tett a fajok körének bővítésére.

Az **Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Tervvel (VGT)** kapcsolatos természetvédelmi szempontú észrevételekhez Csörgits Gábor tartott bevezetőt. Ismertette a terv társadalmi egyeztetésének folyamatát, amelybe a Ramsari Bizottság is bekapcsolódhat. László Tibor (LT) beszámolt az országos tervezés során a nemzeti park igazgatóságok bevonása révén felmerült természetvédelmi szempontokról. A VGT kidolgozása során harmonizálni kellene a VKI és a természetvédelmi irányelvek végrehajtását, összhangot kell teremteni az aszály- és a klímastratégiával is. Egyéb irányelveket is figyelembe kell venni, pl. az árvízi kockázatok kapcsán. Tisztázni kell, hogy mi az elérendő állapot. Az ökológiai vízigényt biztosítani kell.

A Bizottság képviselői felhívták a figyelmet a VKI terminológiájára, amely a vizek jó ökológiai állapotáról beszél, nem a vizek jó állapotáról. Nagyon fontos, hogy a három szakma (vízügy, természetvédelem, ökológia) közti együttműködés létrejöjjön. A vízyűjtő nagy része teresztris rendszer, a vízyűjtő-gazdálkodási tervnek tehát a teresztris élőhelyekre is ki kell terjednie. A teljes csatornahálózatot felül kell vizsgálni, a szükségteleneket betemetni, a hiányzókat pedig meg kell építeni. Az okszerű tájhasználatot is be kell építeni a VGT-kbe (pl. a belvizek közpénzekből történő levezetése helyett az agrár-környezetgazdálkodási programból kellene finanszírozni a művelésiág-váltást). Az AKG finanszírozásból meg kell teremteni ennek alapját, és ezt a vízvisszatartási lehetőséget is be kell építeni a VGT-be, ahol annak megfelelő ökológiai hozadéka van.

Tóth Péter (TP) a **vizes élőhelyeket érintő agrár-környezetgazdálkodási támogatásról** beszélt. Az ÚMVP 2007-2013 között határozza meg az agrár-környezetgazdálkodási lehetőségeket. Felhívta a figyelmet arra, hogy az extenzív halastavak támogatása kimaradt. A KvVM az FVM és a HALTERMOSZ a Bizottsághoz fordult ez ügyben. Új szabályozást és árnyaltabb támogatási lehetőségeket szükséges kialakítani a kifizetések rendszerében.

A Bizottság képviselői javasolták, hogy az Európai Bizottság figyelmét fel kellene hívni arra, hogy az EU támogatási rendszere és szankciói a gyakorlatban ellene mondanak a ramsari és a riói egyezménynek is. Meg kellene vizsgálni a nem termelő beruházások kifizetésének lehetőségét (pl. a szántóföldön lehatárolt belvív).

Zagyva Andrea (ZA) előadást tartott a **Balaton vízyűjtőjén működő vízügyi monitorozás** rendszeréről, jogszabályi kereteiről. A természetvédelmi monitorozás a Kis-Balatonon 2008-ig volt széles körű, utána jelentős mértékben csökkent. Az Európai Bizottság útmutatót készít a VKI és az élőhelyvédelmi irányelv harmonizálásáról. Pomogyi Piroska a Balaton és a Kis-Balaton monitorozásának történeti hátterét, Mátyás Kálmán a KBVR üzemi monitorozását, Varga Ildikó pedig az ott folyó természetvédelmi célú monitorozást ismertette. Varga Miklós a KBVR II. ütem monitorozásáról tartott beszámolót. A mérendő komponensek tekintetében sok a hasonlóság az eddig végzett mérésekkel.

A Bizottság részéről DGy beszélt a funkcionális monitorozás szükségességéről. Az ökológia megkülönbözteti a strukturális és a funkcionális monitorozást. A struktúra és a funkció

szorosan összefügg, de külön mindkettőt monitorozni kell, hogy valós képet kapjunk. Meg kell próbálni értelmezni a monitorozott elemek funkcionális rendszerét, választ adni a mennyiségek és trendek okára. Más szemlélet kell a funkcionális monitorozáshoz, külön kell elvégezni ezeket a vizsgálatokat. Ökológiai típusú anyagforgalmi vizsgálaton pusztán strukturális monitorozást is lehet érteni, ezért oda kell figyelni, hogy valóban funkcionális monitorozás is legyen belőle.

Lezárásként hangsúlyozta, hogy a tanácskozás célja a VKI végrehajtásának javítása. A különböző típusú megvitatott monitorozások harmonizációján még javítani kell.

Schmidt András (SA) ismertette a Fertő-Hanság határon átnyúló ramsari terület kihirdetésével kapcsolatos híreket, az aláírandó nyilatkozatot és az osztrák ramsari rendezvényt. Tájékoztatta a Bizottságot a határon átnyúló ramsari területek első találkozására vonatkozó elzászi kezdeményezésről és bemutatta a Balatonra tervezett ramsari illetve Natura 2000 információs tábla tervét.

Musicz László tájékoztatta a Bizottságot a IX. Tatai Vadlúdsokadalom megrendezéséről.

DGy megköszönte a rendezőknek a szervezést, az előadóknak és minden résztvevőnek az aktív részvételt.